

Ansvarshavende redaktør:
HENRIK J. S. HUITFELDT
 Telefon (sentralbord) 41 56 60
 Direkte linjer etter kl. 21:
 Nyhetsavdelingen 41 56 60
 Redaktør P. Chr. Andersen 41 56 62
 Nattvaktstjefen 41 56 63
 Utlandsavdelingen 41 56 66
 Redaktør Bj. Bunkholdt 41 57 68
 Sportsavdelingen 41 56 65
 Stenografene .. 41 56 67 - 41 56 68

Amnestiloven

Lagtinget ville ha sviktet den oppgave som konstitusjonelt er pålagt det hvis det hadde bifalt loven om frigivelse av landssvikfanger etter halv soning i den form den fikk i Odelstinget etter vedtagelsen av representanten Løbergs benkeforslag. Dette går som kjent ut på at «personer som er dømt for forbrytelse mot en persons liv, legeme eller helbred, eller har medvirket hertil», ikke skal nyte godt av loven, selv om straffens varighet ligger innenfor dens grenser, fra 6 måneder til 8 år. Dette punkt i loven er så uklart i formen at det vil gjøre selve praktiseringen av loven ytterst komplisert, for ikke å si umulig.

Justisministeren, statsråd Gundersen som i Odelstinget ikke advarte mot en slik tilføyelse, unnskyldte seg i Lagtinget i går med at han ikke hadde tenkt seg muligheten av at Odelstinget ville vedta et benkeforslag kastet inn i debatten på den måten. Rent juridisk-teknisk sett er det et temmelig dårlig forslag, men statsråden mente det var berettiget å fortolke det med rimelighet, slik at man under anvendelsen kom fram til det som var hensikten med forslaget. Det kunne leses som om det sto «personer som er dømt for forbrytelser mot en persons liv, legeme eller helbred, eller er dømt for å ha medvirket til en slik handling». Meningen må ha vært at klare tilfelle av tortur skal være unntatt. Fikk statsråden en uttalelse om at Lagtinget mente loven kunne praktiseres etter denne fortolkning ville det bli gjort.

Men en slik lettvtint lovbehandling kunne Lagtinget selvsagt ikke godta. Det er ikke Lagtingets sak å fortolke hva Odelstinget eller tilfeldige forslagsstillere i Odelstinget kan ha ment, bemerket høyrerepresentanten Bae. Man kan da ikke gå med på å lese et lovforslag annerledes enn det er skrevet. Det er nettopp Lagtingets plikt å påse at lovbestemmelsene blir så klart formet som det på noen måte er mulig. Dette ble understreket av en rekke talere under debatten, foruten av Bae også Stranger av Høyre, av de tre arbeiderpartirepresentantene Granli, Konrad Knudsen og Nørevik, samt av Svalastog (kr.f.) hvis forslag om ikke å bifalle denne del av odelstingsbeslutningen ble vedtatt med 18 mot 17 stemmer. De 18 var alle de borgerlige representanter med unntagelse av Tveit (v.) samt Alsvik og Klara Skoglund av Arbeiderpartiet foruten de tre førnevnte partifellene.

Dette var et høyst uvelkomment resultat for de fleste av stortingsrepresentantene, som hadde gjort forberedelser til hjemreise lørdag og søndag. Nu går loven tilbake til Odelstinget som får Lagtingets anmerkning til behandling mandag klokken 10. Bøyer Odelstinget seg for Lagtinget og lar Løbergs forslag gå ut av loven, kan det umiddelbart deretter settes lagtingsmøte hvor denne beslutningen refereres. Saken er dermed i orden og representantene kan reise hjem mandag aften. Fastholder det sitt standpunkt, går saken til Lagtinget igjen, som i så tilfelle ikke kan settes før det er gått 3 dager. Fastholder Lagtinget sin anmerkning må loven opp i plenum 3 dager senere, det vil si at Stortinget må sitte sammen til neste mandag. Men vi har vanskelig for å tro at Odelstinget ikke vil bøye seg. Det må formodes at en rekke av dets medlemmer som i tretthet sent på aftenen sist mandag stemte for benkeforslaget, ved annen gangs behandling vil stemme mot det ettersom de nu er blitt fullt klar over hvor meningsløst det er.

Ved annen gangs behandling av en lovbeslutning kan Odelstinget bare foreta slike endringer i beslutningen som er foranlediget ved Lag-

tingets anmerkning. Det er åpenbart at enkelte av Odelstingets medlemmer mandag vil forsøke seg med et midlere forslag. Etter gammel praksis skal det nemlig kunne la seg gjøre å ta opp et modifisert forslag som ligger innenfor rammen av Odelstingets beslutning på den ene siden og Lagtingets på den annen. Det skal gjensynlig prosederes på at en modifikasjon av Odelstingets beslutning er et midlere forslag. Lar det seg høre, og blir det flertall for et slikt forslag, betyr det at Lagtinget først kan få saken til behandling torsdag. Spørsmålet er da hvorledes det vil stille seg til vedtaket. Faller det i Lagtinget, må saken i plenum neste mandag. Men kommer saken i plenum, kan det være fare for hele loven, som faktisk er det første amnesti som gis.

100194